

Digitaalisen median tekniikat xhtml - jatkuu

24.1.2005

Harri Laine

1

XHTML lomakkeet

- Lomakkeet mahdollistavat tiedon välityksen asiakkaalta (selaimesta) tiedon vastaanottajalle
 - Vastaanottaja voi olla sähköpostiosoite tai palvelinohjelma
- Lomake määritellään form-elementtinä
- keskeisiä attribuutteja aloitustagissa:
 - **name** (lomakkeen nimi)
 - **method** (datan lähetystapa), tyypilliset arvot:
 - get (data [url:](#) jatkeena `..?item=data&item2=data2&...`)
 - post (data erillisenä tiedostona)

24.1.2005

Harri Laine

2

XHTML lomakkeet

- **action** (vastaanottaja)
 - voi olla sähköpostiosoite `action="mailto:laine@cs.helsinki.fi"`
 - edellyttää, että selaimesta voi lähettää sähköpostia
 - voi olla palvelun nimi (cgi, servletti, php,)
`action="http://db.cs.helsinki.fi/u/laine/php/hello"`

24.1.2005

Harri Laine

3

XHTML lomakkeet

- Lomakkeen data muodostuu syötettävistä elementeistä
 - **input** elementti
 - **type="text"** – tekstikenttä
 - **type="radio"** – poissulkeva valintanappi
 - **type="checkbox"** – mukaanottava valintanappi
 - **type="submit"** – lähetysoikeus
 - **type="reset"** –lomakkeen tyhjennys
 - **type="button"** – 'muuten vaan' nappi
 - **type="file"** – 'upload' tiedosto
 - **type="hidden"** – piilotettu arvo
 - **name** -attribuutti määrää lähetettävän tietoalkion nimen
 - **value** -attribuutti määrittää alkuarvon

24.1.2005

Harri Laine

4

XHTML lomakkeet

- samalla nimellä varustetut poissulkevat valintanapit muodostavat ryhmän, josta vain yksi nappi voi olla valittuna
- submit nappeja voi olla useita
 - jos painetulla napilla on merkitystä jatkokäsittelyn kannalta on napille määriteltävä [name](#) attribuutti
- **selection** & **option**
- **valikko**, **size** -attribuutti määrittelee montako alkioita näkyvä
- **textarea**: monirivinen tekstisyöttökenttä
- Elementtejä voidaan koota ryhmiksi sulkemalla ne **fieldset** – elementin sisään. Ryhmälle annetaan otsake **legend**- elementillä
- **button** – elementti määrittelee painonapin vrt input.

24.1.2005

Harri Laine

5

XHTML lomakkeet

- Suppea joukko kontrollielementtejä
 - XForms (<http://www.w3.org/MarkUp/Forms/>) uusi lomakemalli tuloillaan
- Ongelmia:
 - Täytetyn lomakkeen tulostus/tallennus ei aiemmin onnistunut (nykyään onnistuu osassa selaimista)
 - aina hoidettavissa tekemällä palvelinohjelma, joka palauttaa täytetyn lomakkeen
 - Tarkistuksia voi tehdä JavaScriptillä, mutta virheistä ilmoittaminen on aika kömpelöä (alert box)
 - Palvelinohjelmalla saa siistimmät virheilmoitukset
 - (esimerkki: lomake.html)

24.1.2005

Harri Laine

6

XHTML metatiedot

- Dokumentin otsakeosaan voi sisällyttää metatietoa dokumentista
 - **title** pakollinen, dokumentin nimi
 - **link** elementillä voi kuvata suhdetta muihin dokumentteihin, esimerkiksi ulkoiset tyylimäärittelyt kytketään link-elementillä
 - meta elementillä voi kuvata mitä tahansa metatietoa
 - attribuutti **name**: kuvattavan metainformaation nimi
 - attribuutti **content**: varsinainen metainformaatio

24.1.2005

Harri Laine

7

XHTML metatiedot

- Selaimien / hakukoneiden tyypillisesti tunnistamia meta -elementtejä
 - name="author" content="Tekijä"
 - name="keyword content="avainsana1, avainsana2, ..."
 - name="description" content="Kuvailu "
- On myös määritelty miten Dublin Core **dokumentin kuvailustandardin** mukaiset kuvailut esitetään meta-elementteinä

24.1.2005

Harri Laine

8

XHTML metatiedot

```
<head profile="http://dublincore.org/documents/dcq-html/">
<title>Expressing Dublin Core in HTML/XHTML meta and link elements</title>
<link rel="schema.DC" href="http://purl.org/dc/elements/1.1/" />
<link rel="schema.DCTERMS" href="http://purl.org/dc/terms/" />
<meta name="DC.title" lang="en" content="Expressing Dublin Core in
HTML/XHTML meta and link elements" />
<meta name="DC.creator" content="Andy Powell, UKOLN, University of Bath" />
<meta name="DCTERMS.issued" scheme="DCTERMS.W3CDTF" content="2003-
11-01" />
<meta name="DC.identifier" scheme="DCTERMS.URI"
content="http://dublincore.org/documents/dcq-html/" />
<link rel="DCTERMS.replaces" hreflang="en"
href="http://dublincore.org/documents/2000/08/15/dcq-html/" />
<meta name="DCTERMS.abstract" content="This document describes how
qualified Dublin Core metadata can be encoded in HTML/XHTML &lt;meta&gt;
elements" />
<meta name="DC.format" scheme="DCTERMS.IMT" content="text/html" />
<meta name="DC.type" scheme="DCTERMS.DCMIType" content="Text" />
</head>
```

24.1.2005

Harri Laine

9

XHTML metatiedot

- meta -elementillä voidaan antaa myös ohjeita dokumentin käsittelystä
 - **http-equiv** attribuutin arvona voi olla http-sanoman otsakeosan attribuuttinimi
 - dokumentissa annetaan ohjeita, joilla korvataan palvelimen antama ohje
 - toimivuus selainriippuvaa
 - attribuutti **http-equiv="refresh"** aiheuttaa sivun uudistamisen content attribuutin määritysten mukaisesti
 - **content="aika sekunteina [, URL]"**
 - jos URL on annettu siirrytään ko. sivulle, ellei niin uudistetaan nykyisivu

24.1.2005

Harri Laine

10

XHTML metatiedot

- attribuutti **http-equiv="refresh"** aiheuttaa sivun uudistamisen content attribuutin määritysten mukaisesti
- **content="aika sekunteina [, URL]"**
- jos URL on annettu siirrytään ko. sivulle, ellei niin uudistetaan nykyisivu
- attribuutti **"http-equiv="expires"** ilmoittaa milloin sivu pitäisi uudistaa.
- content ilmoittaa ajankohdan

24.1.2005

Harri Laine

11

XHTML metatiedot

- **<meta http-equiv="pragma" content="no-cache" />**
 - estää sivun viennin välimuistiin
- **<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html"; charset="ISO-8859-1" />** määrittelee merkistön

24.1.2005

Harri Laine

12